

V Bruseli 11. 10. 2018
COM(2018) 686 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Výročný pracovný program Únie pre európsku normalizáciu na rok 2019

{SWD(2018) 434 final}

1. Úvod

Normy predstavujú nevyhnutný nástroj riadneho fungovania jednotného trhu. Podporujú intenzívnejší hospodársky rast, pretože odstraňujú prekážky brániace inovačným a konkurencieschopným výrobkom a službám vo vstupe na trhy a zväčšujú objem obchodu na nových trhoch. Normami sa zabezpečuje zlepšovanie súladu, kvality a výkonnosti výrobkov a služieb, čo výrobcom prináša stabilnú základňu na investovanie do nových technológií a digitalizácie procesov. Výrobcom normy umožňujú aj riadenie prechodu na nízkouhlíkové zdroje energie, a to prostredníctvom zapojenia do globálneho hodnotového reťazca, ako aj pridávania zložiek služieb k výrobkom.

Na dosiahnutie čo najpozitívnejšieho vplyvu normalizácie je najdôležitejšie rozvíjať synergie v európskom systéme normalizácie, pričom sa zohľadní aj medzinárodný rozmer normalizácie. Synergie musia zahŕňať aj MSP a startupy, aby sa posilnila inovácia a technológie na vnútornom trhu.

Komisia presadzuje svoj všeobecný cieľ inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu prostredníctvom činností uvedených v jej ročných pracovných programoch. Európske normy majú pri množstve týchto činností významnú podpornú úlohu, keďže uľahčujú vykonávanie príslušných právnych predpisov tým, že ponúkajú predpoklad zhody so svojimi základnými požiadavkami. Normy okrem toho zabezpečujú interoperabilitu medzi množstvom odvetví, napríklad v prípade IKT, a teda umožňujú vývoj nových technológií, aplikácií a služieb a podporujú európsky rast a konkurencieschopnosť.

Okrem harmonizovaných noriem, ktoré formálne vyžaduje Komisia na podporu legislatívneho aktu, existuje aj celý súbor európskych noriem a produktov európskej normalizácie, ktoré vypracovali európske normalizačné organizácie¹. Tieto normy sa nemusia vyžadovať formálne, sú však potrebné na podporu vykonávania politík Komisie. V tomto výročnom pracovnom programe Únie pre európsku normalizáciu na rok 2019 sa identifikujú niektoré z hlavných oblastí politík, ktoré sú z tohto pohľadu relevantné: energetika, obehové hospodárstvo, obrana, bezpečnosť, vnútorný trh, jednotný digitálny trh. Stanovujú sa v ňom strategické priority pre oblasť európskej normalizácie na podporu právnych predpisov aj politík EÚ. Vo výročnom pracovnom programe Únie sa tieto strategické priority takisto uvádzajú do širšieho kontextu medzinárodnej spolupráce v oblasti normalizácie.

Systém európskej normalizácie vychádza z jedinečného systému privilegovaného verejno-súkromného partnerstva medzi Komisiou a európskymi normalizačnými organizáciami a zohľadňujú sa v ňom ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 1025/2012². Vo výročnom pracovnom

¹ CEN – Európsky výbor pre normalizáciu, CENELEC – Európsky výbor pre normalizáciu v elektrotechnike a ETSI – Európsky inštitút pre telekomunikačné normy.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii.

programe Únie na rok 2019 sa vymedzujú kľúčové orientácie pre budúci vývoj tohto partnerstva vrátane dôležitej zásady inkluzívnosti.

Od prijatia oznámenia o európskych normách pre 21. storočie³ Komisia úzko spolupracuje so svojimi partnermi z odvetvia, subjektmi verejného sektora, mimovládnymi organizáciami a akademickými subjektmi na vykonávaní iniciatív navrhnutých v oznámení vrátane cyklu riadenia, ktorým sa posilňuje dialóg so spoluzákodarcami EÚ a rozvoj spoločnej iniciatívy v oblasti normalizácie⁴. Spoločná iniciatíva v oblasti normalizácie ukončí svoju činnosť v roku 2019 a vo výročnom pracovnom programe Únie sa navrhujú oblasti, na ktoré sa má zamerať v poslednom roku svojho vykonávania.

Tento pracovný program bol vypracovaný na základe neoceniteľných informácií pochádzajúcich z medziinštitucionálneho dialógu, ktorý sa uskutočnil v júni 2018 a pri ktorom sa stretli zástupcovia normalizačnej komunity na vysokej úrovni, zástupcovia odvetvia, Komisie, Európskeho parlamentu, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, Výboru regiónov a ďalších zainteresovaných strán v oblasti európskej normalizácie.

Toto podujatie bolo príležitosťou na výmenu nápadov týkajúcich sa strategických otázok, poskytnutie spätnej väzby k iniciatívam Komisie v oblasti normalizácie a na otvorenú diskusiu o budúcich prioritách politík a možnostiach posilnenia systému európskej normalizácie. Diskusia sa týkala celej škály tém, napríklad všeobecného fungovania systému normalizácie, otázok k procesu jeho riadenia a orientácie priorít EÚ v oblasti normalizácie, pričom všetky sa riešili aj v širšom medzinárodnom kontexte. Ako mimoriadne dôležitý aspekt bol vyzdvihnutý príspevok európskeho vzdelávacieho systému k podpore nových technológií a výchove novej generácie expertov. Ako vzor spolupráce na plánovaní a zapojenia zainteresovaných strán boli vyzdvihnuté aj expertná skupina Multilaterálna platforma pre normalizáciu v oblasti IKT (MSP)⁵ a priebežný plán pre normalizáciu v oblasti IKT.

Komisia skúma, ako by mohla tento formát využiť aj v budúcnosti, a vyvodzuje z tohto dialógu dôležité poučenia. Výsledky sa využijú ako podklad k prebiehajúcemu stanovovaniu priorít normalizačného úsilia a interných úvah a prípravných činností pred vypracovaním správy o vykonávaní nariadenia (EÚ) č. 1025/2012. Túto správu vypracuje Komisia a doručí ju Európskemu parlamentu a Rade.⁶

³ COM(2018) 358.

⁴ C(2016) 3211.

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/european-multi-stakeholder-platform-ict-standardisation>

⁶ V súlade s povinnosťou stanovenou v článku 24 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012.

2. Strategické priority pre oblasť európskej normalizácie na podporu právnych predpisov a politik EÚ⁷

2.1. Činnosť na podporu stratégie digitálneho jednotného trhu

Na získanie všetkých výhod, ktoré môže poskytnúť jednotný digitálny trh, je mimoriadne dôležitá dostupnosť noriem IKT a technických špecifikácií, a to najmä na zabezpečenie interoperability medzi výrobkami, službami a zariadeniami. Komisia v spolupráci s európskymi a medzinárodnými normalizačnými organizáciami a inými fórami a konzorciami, ako aj s priemyselnými a spoločenskými zainteresovanými stranami, pokročila vo všetkých prioritných oblastiach a oblastiach stanovených v oznámení o prioritách v oblasti normalizácie IKT pre jednotný digitálny trh⁸, ako sa uvádza v oznámení o vykonávaní politiky EÚ v oblasti normalizácie a príspevku európskych noriem k politikám EÚ⁹.

Digitalizáciu stimuluje potreba jednotlivých odvetví zvyšovať výkonnosť, ale aj očakávania ich klientov a dodávateľov. Preto je dôležité zapojiť do vypracúvania noriem IKT nielen poskytovateľov, ale aj príjemcov, a to aj vrátane zraniteľných a menšinových skupín v spoločnosti, ako sú osoby so zdravotným postihnutím. Otázky normalizácie je potrebné riešiť aj na úrovni EÚ, aby sa zabezpečilo riadne zohľadnenie príslušných právnych predpisov, napríklad pravidiel ochrany osobných údajov EÚ.

Potreby v oblasti normalizácie na podporu politik EÚ sa uvádzajú v každoročne aktualizovanom priebežnom pláne pre normalizáciu IKT zverejňovanom Komisiou. Vo verzii priebežného plánu pre normalizáciu v oblasti IKT z roku 2018¹⁰ sa uvádza 170 činností organizovaných v štyroch tematických oblastiach: kľúčové umožňujúce faktory, spoločenské výzvy, inovácia pre jednotný trh a udržateľný rast.

Jedným z troch pilierov stratégie digitálneho jednotného trhu je vytvorenie správnych podmienok pre rozvoj digitálnych sietí a služieb. Normalizáciou sa to v roku 2019 podporí zameraním na internet vecí, veľké dáta (big data), blockchain, kooperatívne inteligentné dopravné systémy a samostatne jazdiace vozidlá, elektronické zdravotníctvo, inteligentné mestá, prístupnosť, elektronickú verejnú správu a umelú inteligenciu. Harmonizáciou v súvislosti so spektrom 5G a dostupnosťou globálnych noriem pre 5G do konca roka 2019, ako sa to plánuje v akčnom pláne pre oblasť 5G, sa podporia investície do sietí a aplikácií 5G.

Požiadavky na kybernetickú bezpečnosť by mali zabezpečovať súbežnú ochranu pred kybernetickými útokmi na softvérové a hardvérové riadiace procesy, systémy a zariadenia.

⁷ Pozri činnosti uvedené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k tomuto oznámeniu.

⁸ COM(2016) 176

⁹ COM(2018) 26 a SWD(2018) 15

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en#rolling_plan_ict_standardisation.

Komisia vo svojom návrhu nariadenia o akte o kybernetickej bezpečnosti EÚ z roku 2017¹¹ navrhla vytvoriť rámec certifikácie bezpečnosti IKT v EÚ pre výrobky a služby. V certifikačných schémach sa budú využívať normy a technické špecifikácie na vyjadrenie, ako aj posúdenie súladu s konkrétnymi požiadavkami na kybernetickú bezpečnosť.

Technológia blockchain podporuje bezpečné a kontrolovateľné uchovávanie údajov a znižuje transakčné náklady, a to tým, že ekonomické transakcie online vybavuje s vysokou úrovňou vysledovateľnosti a bezpečnosti. Keďže systém pozostáva z verejných aj súkromných sietí, normalizácia je potrebná na zabezpečenie interoperability medzi rôznymi konfiguráciami technológie blockchain. Komisia 1. februára 2018 spustila monitorovacie stredisko a fórum EÚ pre technológiu blockchainu, ktorého pracovná skupina pre politiku technológie blockchain a regulačné podmienky sa bude okrem iného zaoberať otázkami technologického a ekosystémového vývoja, ako je napríklad interoperabilita, v prípade, ak môže normalizácia poskytnúť riešenia. Bude sa zaoberať aj identifikovaním potrieb normalizácie technológie blockchain na úrovni EÚ¹².

Umelá inteligencia má veľký vplyv na hospodárstvo a spoločnosť a v mnohých aspektoch ovplyvňuje náš každodenný život. Treba zabezpečiť, aby boli produkty a služby umelej inteligencie dostatočne pripravené na uvedenie na trh a aby boli v súlade s bezpečnostnými normami¹³. Európska aliancia pre umelú inteligenciu bude európskou referenčnou platformou pre premýšľanie a uvažovanie o umelej inteligencii. Komisia zriaďuje expertnú skupinu na vysokej úrovni, ktorá bude slúžiť ako riadiaca skupina pre činnosti Európskej aliance pre umelú inteligenciu a bude pomáhať pri identifikovaní potrieb v oblasti normalizácie.

2.2. Činnosť na podporu Európskej únie a klímy

Ciele v oblasti zníženia emisií CO₂ pre všetky druhy vozidiel majú za cieľ znížiť emisie skleníkových plynov z odvetvia dopravy a zároveň zabezpečiť konkurencieschopnosť odvetvia a úsporu paliva spotrebiteľov. Tieto ciele môžu takisto zlepšiť kvalitu ovzdušia v našich mestách a prospieť životnému prostrediu. Zároveň predstavujú výzvu pre automobilový priemysel, ktorý bude musieť hľadať spôsoby zníženia spotreby paliva. Komisia stanovila svoje ciele¹⁴ a v oblasti normalizácie je cieľom poskytnúť normy, ktoré uľahčia priemyslu znížovanie emisií CO₂ pomocou stimulácie inovácií a zlepšovania efektívnosti vozidiel (napr. aerodynamických vlastností).

¹¹ COM(2017) 477.

¹² Komisia sa priamo zapája do normalizácie prostredníctvom kontaktov s technickým výborom organizácie ISO č. 307 pre technológiu blockchain a distribuované technológie. Spolupracuje aj s osobitnou skupinou výboru CEN pre technológiu blockchain a technológie distribuovanej databázy transakcií, ktorej pôvodnou úlohou je vypracovať bielu knihu EÚ o normalizácii technológie blockchain. Bude sa zaoberať aj identifikovaním potrieb v oblasti normalizácie technológie blockchain na úrovni EÚ.

¹³ Podrobnosti pozri v COM(2018) 237.

¹⁴ COM(2018) 284.

V rámci tretieho balíka opatrení v oblasti mobility¹⁵ je cieľom navrhovaného nariadenia EÚ o označovaní pneumatík¹⁶ prispieť k zlepšeniu palivovej úspornosti, bezpečnosti a emisií hluku tým, že sa spotrebiteľom pri kúpe pneumatík poskytnú lepšie informácie. Normy by mohli napríklad podporiť vývoj harmonizovaných skúšok výkonnosti, napríklad výkonnosti za jazdy na ľade, ktoré by sa mohli uvádzať na štítku, a tým poskytovať spotrebiteľom úplnejší obraz o výkonnosti pneumatík v zimných podmienkach. Navrhované nariadenie pripravuje pôdu aj pre možné začlenenie informácií o odieraní pneumatík na štítok. Odieranie pneumatík predstavuje najvýznamnejší zdroj znečistenia mikroplastmi, ale skúšobné metódy na podporu tohto politického opatrenia chýbajú.

A nakoniec môžu normy pomôcť aj pri ekologizácii lodnej dopravy, a to prostredníctvom využívania alternatívnych palív (napr. skvapalnený zemný plyn vyrábaný z fosílnych palív, biomasy alebo prostredníctvom technológií power-to-gas, elektrina, vodík) na použitie vo vodnej doprave.

Komisia rozširuje požiadavky na ekodizajn na nové kategórie výrobkov: čerpadlá, lokálne ohrievače priestoru, lokálne ohrievače priestoru na tuhé palivo, výrobky na ohrievanie vzduchu, chladiace výrobky, vysokoteplotné priemyselné chladiče a ventilátorové konvektory, klimatizáciu a batérie. V nadchádzajúcich rokoch by mala normalizácia zabezpečovať technické špecifikácie potrebné na vykonávanie týchto nových požiadaviek.

2.3. Činnosť na podporu akčného plánu pre obehové hospodárstvo

Bezpečnejšia doprava, ekologickejšie vozidlá a pokročilejšie technologické riešenia podporujú konkurencieschopnosť priemyslu EÚ a občanom prinášajú jednoznačné výhody. Komisia vypracovala strategický akčný plán¹⁷ pre vývoj a výrobu batérií v Európe založený na práci Európskej aliancie pre batérie¹⁸. Konkrétne sa v pláne predpokladajú činnosti normalizácie na identifikáciu možnosti vývoja normalizovaného systému EÚ na posudzovanie životného cyklu batérií. Okrem toho je potrebné zvážiť úlohu ekodizajnu, aby bolo možné predložiť požiadavky na udržateľný dizajn a používanie batérií. V tomto zmysle sa bude skúmať možná úloha európskych noriem pri zabezpečovaní bezpečnej a udržateľnej výroby, (opätovnom) používaní a recyklácii batérií.

Pokiaľ ide o plasty, jedným z dôvodov nízkeho využívania recyklovaných plastov sú pochybnosti mnohých produktových značiek a výrobcov, ktorí sa obávajú, že recyklované plasty nebudú zodpovedať ich potrebe spoľahlivých veľkoobjemových dodávok materiálov so stálymi špecifikáciami kvality. Vzhľadom na to by mohlo vypracovanie noriem kvality pre triedený plastový odpad a recyklované plasty uľahčiť lepšie začlenenie činností recyklácie do

¹⁵ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2018-05-17-europe-on-the-move-3_en.

¹⁶ COM(2018) 296.

¹⁷ Príloha 2 ku COM(2018) 293.

¹⁸ Európsku alianciu pre batérie inicioval v októbri 2017 podpredseda Šefčovič:
https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_en

hodnotového reťazca v oblasti plastov. Po identifikovaní potrieb v oblasti normalizácie¹⁹ navrhne Komisia vypracovanie noriem, ktoré sa budú zaoberať procedurálnymi a infraštruktúrnymi otázkami v záujme recyklácie. Okrem toho sa v Európskej stratégii pre plasty v obehovom hospodárstve identifikuje potreba vypracovania metód na posúdenie úniku mikroplastov okrem iného z textílií. Úlohou normalizačných orgánov v roku 2019 bude preskúmať a prípadne vypracovať testovacie metódy navrhnuté v rámci medziodvetvovej dohody²⁰ na posudzovanie uvoľňovania mikroplastov do vodného prostredia pri praní syntetických textílií.

Komisia do svojho nedávneho návrhu smernice na riešenie vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie²¹ zahrnula návrh, v ktorom sa požaduje, aby sa nádoby na nápoje mohli uvádzať na trh iba vtedy, ak sú vrchnáky a viečka k nádobám pripevnené, keďže vrchnáky a viečka patria medzi najčastejšie odpadové položky. S cieľom zabezpečiť dobré fungovanie vnútorného trhu po nadobudnutí účinnosti smernice Komisia zahrnula do návrhu aj vypracovanie harmonizovanej normy, čo Rada aj Európsky parlament považujú za rozhodujúce.

2.4. Činnosť na podporu prehĺbeného a spravodlivejšieho vnútorného trhu s posilnenou priemyselnou základňou

Normalizácia je dôležitým predpokladom lepšie integrovaného a spravodlivejšieho vnútorného trhu. Vývoj kľúčových technických noriem je veľmi dôležitý na zabezpečenie interoperability rôznych systémov a môže do veľkej miery uľahčiť využívanie inovačných riešení. V nedávno prijatom balíku mobility na dosiahnutie konkurencieschopnosti a sociálne spravodlivého prechodu odvetvia dopravy na čistou energiu a digitalizáciu sa stanovuje množstvo iniciatív. Jazda vozidiel v konvoji napríklad umožňuje skupine autonómnych vozidiel bezpečný pohyb na základe využitia automatizovaných inteligentných riadiacich systémov, ktoré komunikujú medzi sebou. V tomto prípade vedúce vozidlo riadi rýchlosť a smer jazdy všetkých ostatných vozidiel, čo je sľubná technológia na zaistenie lepšej bezpečnosti na našich cestách a vyššej efektívnosti dopravy. Normalizácia by mala podporiť vykonávanie navrhovaného nariadenia EÚ²² poskytnutím technickej špecifikácie na riešenie potrieb systému týkajúcich sa prepojenia a interoperability. Komisia bude zároveň pracovať na riešení²³ otázok spektra na podporu technológií rádiového prístupu pre prepojenú a automatizovanú mobilitu v pásme 5,9 GHz.

Na zabezpečenie bezpečnej cestnej premávky na území EÚ sa musí zaistiť súlad medzi návrhom, výstavbou a riadením cestnej infraštruktúry. Normy by mohli posilniť harmonizáciu a výmenu poznatkov o dodržiavaných postupoch a požiadavkách medzi členskými štátmi.

¹⁹ Výsledky v súčasnosti realizovanej „pomocnej a predbežnej činnosti v oblasti udržateľných chemikálií“ v rámci dohody o grante č. CEN/000/2017-05 o udržateľných chemikáliách.

²⁰ Dohodu podpísalo päť priemyselných združení: AISE, CIRFS, EOG, EURATEX a FESI.

²¹ COM(2018) 340

²² COM(2018) 286.

²³ Podrobnosti pozri v COM(2018) 283.

Okrem toho na zaistenie lepšej bezpečnosti, odstránenie technických prekážok a rýchle zavádzanie inovácií bude potrebné zamerať sa na stanovenie nových technických špecifikácií pre interoperabilitu infraštruktúry a subsystém „železničné koľajové vozidlá“ železničného systému.

Po dokončení základnej siete a koridorov transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) sa zvýši dopravná kapacita na vnútornom trhu bez zvýšenia objemu emisií CO₂. Normalizácia by mohla podporiť riešenia na zabezpečenie interoperability a komunikácie medzi elektronickými systémami siete.

V kombinácii s elektronickou fakturáciou zabezpečí elektronická nákladná doprava väčšiu efektívnosť odvetvia logistiky. V oblasti elektronických údajov o nákladnej doprave by mali normy zabezpečiť jednoduchšie vypracovanie jednotného prístupu k prijímaniu elektronických dokumentov.

Komisia bude požadovať aj aktualizáciu noriem potrebných na kontrolu a skúšanie nebezpečného tovaru prepravovaného cez členské štáty.

2.5. Činnosť na podporu akčného plánu v oblasti európskej obrany

Európsky trh v oblasti obrany je poznačený fragmentáciou a nedostatočnou spoluprácou subjektov odvetvia. Jedným z troch opatrení uvedených v akčnom pláne v oblasti obrany²⁴ je preto zabezpečiť otvorený a konkurencieschopný jednotný trh EÚ v oblasti obrany. Európska normalizácia má preukázateľné výsledky v oblasti podpory otvorenosti a hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. Komisia navrhla Európskej obrannej agentúre, aby začala v spolupráci s európskymi normalizačnými organizáciami vypracúvať akčný plán pre normalizáciu v oblasti obrany.

2.6. Činnosť na podporu Stratégie pre Európu v oblasti kozmického priestoru

Nasadzovanie systému Galileo sa dokončí do roku 2020 súbežne s fázou prevádzky (ktorá sa začala v roku 2017). Dovtedy bude teda kozmický segment plne nasadený a všetky uvedené služby budú v plnej prevádzke. Komisia navrhla Agentúre pre európsky globálny navigačný satelitný systém, aby začala v spolupráci s európskymi normalizačnými organizáciami vypracúvať akčný plán pre normalizáciu v tejto oblasti.

2.7. Činnosť na podporu Európskeho programu v oblasti bezpečnosti

S cieľom riešiť nové bezpečnostné výzvy financuje EÚ výskumné činnosti na dosiahnutie pokroku v oblasti bezpečnostných technológií na európskej úrovni. Bezpečnostná priemyselná základňa EÚ má všetky predpoklady na dodanie potrebných riešení. Na to, aby sa mohli výsledky výskumu financovaného z prostriedkov EÚ využívať vo veľkom rozsahu, však musí toto odvetvie prekonať existujúcu fragmentáciu. Normy by mohli tento nedostatok prekonať. Môžu

²⁴

COM(2016) 950.

zabezpečiť úspory z rozsahu a zmiernenie informačnej asymetrie medzi ponukou a dopytom pri cezhraničných transakciách.

3. Medzinárodná spolupráca

Podpora konkurenčného postavenia priemyslu EÚ v globálnom hodnotovom reťazci a posilnenie jeho prítomnosti na medzinárodných trhoch sú kľúčovými podmienkami na vytváranie pracovných miest a rastu v Európe, najmä vzhľadom na zmenu dynamiky medzinárodných obchodných politík²⁵.

Tieto ciele možno dosiahnuť predovšetkým zameraním sa na najväčší možný súlad medzi medzinárodnými a európskymi normami a podporou všeobecného využívania európskych a/alebo medzinárodných noriem mimo EÚ.

V roku 2019 bude Komisia naďalej zintenzívňovať politický dialóg s medzinárodnými normalizačnými orgánmi a realizovať svoju účasť na príslušných medzinárodných fórach²⁶. Komisia bude spolupracovať aj s medzinárodnými normalizačnými organizáciami, ako sú ISO/IEC/JTC1/ITU-T, a v prípade potreby s ich technickými výbormi.

Komisia bude takisto propagovať európsku normalizáciu a prispievať ku kapitolám o technických prekážkach obchodu pri vyjednávaní, vypracovávaní a vykonávaní rôznych medzinárodných politických opatrení, napríklad dohôd o voľnom obchode²⁷, dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou²⁸, Východného partnerstva²⁹, obnoveného partnerstva medzi EÚ a Afrikou³⁰ a procesu prepájania Európy a Ázie³¹.

Komisia otvorí dialóg o normách so Spojenými štátmi s cieľom uľahčiť obchod, znížiť byrokratické prekážky a znížiť náklady³².

Komisia podobne zabezpečí kontinuitu projektov zameraných na zviditeľnenie, ako sú súčasné programy pre vyslaných európskych normalizačných odborníkov v Číne a Indii, a webové normalizačné platformy s Čínou³³ a projekty súvisiace s medzinárodnou spoluprácou v oblasti normalizácie IKT³⁴. Celkovým cieľom týchto činností je predstaviť európsky systém normalizácie ako príťažlivú alternatívu k iným regionálnym alebo

²⁵ Dôsledky meniacej sa medzinárodnej dynamiky politického zapojenia Komisie (napr. priemyselná politika) patrili k témam, o ktorých sa v júni 2018 diskutovalo v rámci medziinštitucionálneho dialógu o normalizácii.

²⁶ Napríklad Svetová obchodná organizácia a výbory OSN.

²⁷ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>.

²⁸ Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3 – 2137.

²⁹ Východné partnerstvo je spoločná iniciatíva EÚ, jej členských štátov a šiestich východoeurópskych partnerov: Arménska, Azerbajdžanu, Bieloruska, Gruzínska, Moldavskej republiky a Ukrajiny.

³⁰ COM(2017) 763 final.

³¹ JOIN(2018) 31

³² http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_en.htm

³³ <https://webgate.ec.europa.eu/cesip/>.

³⁴ www.indico-ictstandards.eu; www.standict.eu

vnútroštátnym štruktúram normalizácie, poskytnúť informácie relevantné pre normalizáciu a uľahčiť bilaterálnu spoluprácu v otázkach normalizácie.

Okrem toho tieto činnosti podporia európske spoločnosti, ktoré majú z dôvodu problémov v oblasti normalizácie ťažkosti so získaním prístupu na iné trhy ako trh EÚ. Komisia plánuje od polovice roka 2019 do roku 2022 obnoviť aktuálny projekt v Indii. Komisia podporí organizáciu zasadnutí v rámci projektu partnerstva 3. generácie v Európe s cieľom uľahčiť aktívnu účasť širokého spektra európskych delegátov z kľúčových priemyselných subjektov vrátane MSP, akademických subjektov a výskumných inštitúcií.

4. Verejno-súkromné partnerstvo

4.1. Riadenie

Včasné dodanie vysokokvalitných noriem si vyžaduje neustálu spoluprácu a budovanie dôvery medzi oboma stranami verejno-súkromného partnerstva v oblasti európskej normalizácie.

Osobitnú pozornosť oboch strán si vyžaduje najmä kvalita harmonizovaných noriem, ktorá poskytuje predpoklad zhody. Norma tohto typu musí v tomto smere vyhovovať najnovšej judikatúre, musí byť v súlade s nariadením o európskej normalizácii a spĺňať právne požiadavky odvetvových právnych predpisov, na ktoré sa vzťahuje. Na základe tejto nedávnej judikatúry bude Komisia pokračovať v prehodnocovaní svojich postupov a podelí sa o ne so zainteresovanými stranami prostredníctvom spoločnej iniciatívy v oblasti normalizácie, ktorá sa začala v roku 2016, a prostredníctvom akčného plánu o odkazovaní na harmonizované normy, na ktorých sa Komisia s európskymi normalizačnými orgánmi dohodla v roku 2017³⁵. Európske normalizačné organizácie sa vyzývajú, aby venovali najvyššiu prioritu riešeniu harmonizovaných noriem, na ktoré sa nevzťahujú odkazy, s cieľom splniť normy vysokej kvality, ktoré vyžaduje trh a zákonodarca, a zabezpečiť včasné uvádzanie odkazov v *Úradnom vestníku EÚ*.

Na účely realizácie tohto akčného plánu sa Komisia v roku 2019 zameria na ďalšiu konsolidáciu nového systému konzultantov v oblasti harmonizovaných noriem, ktorý bol zavedený v roku 2018. Systém bol vytvorený na overovanie a posudzovanie kvality návrhu harmonizovaných noriem a ich súladu so zodpovedajúcimi právnymi predpismi a politikami Únie.

Komisia bude naďalej podporovať proces riadenia prostredníctvom svojich pravidelných štrukturálnych dialógov s európskymi normalizačnými organizáciami. Ukazuje sa, že je to užitočný rámec na včasné riešenie prekážok a účinnú realizáciu dohodnutých činností.

4.2. Inkluzívnosť

Komisia opätovne vyzýva európske organizácie pre normalizáciu, vnútroštátne normalizačné orgány³⁶ a organizácie uvedené v prílohe III (SBS, ANEC, ETUC a ECOS)³⁷, aby

³⁵ Pozri akčný plán v SWD(2018) 15.

³⁶ Vnútroštátne normalizačné orgány v zmysle článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012.

pokračovali vo svojom úsilí zabezpečiť účasť zainteresovaných strán a zintenzívniť vzájomnú spoluprácu, v prípade potreby úpravou ich vnútorných pravidiel a postupov.

Komisia má v úmysle preukázať priaznivý vplyv inkluzívnosti na kvalitu európskej normalizácie a jej schopnosť dosahovať najmodernejšie výsledky, ktoré dokážu podporiť konkurencieschopnosť podnikov a zároveň zohľadňujú potreby malých podnikov a občianskej spoločnosti. Komisia preto požiada organizáciu SBS, zastupujúcu malé podniky v oblasti európskej normalizácie, o poskytnutie konkrétnych príkladov preukazujúcich, ako účasť MSP na normalizácii vytvára pridanú hodnotu zvyšovaním konkurencieschopnosti. Podobne by mali aj organizácie zastupujúce environmentálne záujmy a záujmy spotrebiteľov a zamestnancov v oblasti normalizácie (ANEC, ETUC a ECOS) poskytnúť príklady toho, ako ich zapojenie do normalizácie prospieva širšej spoločnosti. Takéto príklady môžu slúžiť ako referenčné hodnoty a najlepšie postupy, podľa ktorých môžu postupovať ostatné organizácie.

Okrem toho by bolo užitočné, keby organizácie uvedené v prílohe III posilnili a zdôraznili prepojenie, ktoré majú so svojimi zložkami v rôznych členských štátoch. Je dôležité, aby ich vnútroštátni členovia videli výhody zapájania organizácií uvedených v prílohe III do európskej normalizácie a zvyšovali legitimitu týchto organizácií.

Európske normalizačné organizácie by mali oznamovať aj prípady, v ktorých účasť nedostatočne zastúpených zainteresovaných strán, najmä organizácií uvedených v prílohe III, prospela európskemu systému normalizácie a jeho fungovaniu.

Komisia bude naďalej vo svojom bilaterálnom dialógu s Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ISO) a Medzinárodnou elektrotechnickou komisiou (IEC) riešiť inkluzívnosť a s ňou súvisiace výzvy

4.3. Hodnotenie nariadenia

V článku 24 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii sa stanovuje, že do 31. decembra 2015 a každých päť rokov potom Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia.

V tejto súvislosti Komisia v roku 2019 začala nezávislé preskúmanie európskeho systému normalizácie s cieľom vyhodnotiť jeho výkonnosť. Nezávislé preskúmanie bude vychádzať z výsledkov spoločnej iniciatívy v oblasti normalizácie a pravdepodobne aj z výsledkov štúdie o vplyve normalizácie.

4.4. *Financovanie európskej normalizácie*

Platnosť súčasných rámcových partnerských dohôd s organizáciami CEN, CENELEC a ETSI, v ktorých sa poskytuje právny rámec pre financovanie európskej normalizácie z prostriedkov Únie, sa skončí v decembri 2020. S cieľom obmedziť administratívu európskych normalizačných organizácií a umožniť všetkým vnútroštátnym normalizačným orgánom účasť na vývoji noriem Komisia posúdi možné nové opatrenia na zjednodušenie financovania európskej normalizácie na základe rozšíreného využívania paušálnych súm pri všetkých formách grantov. S cieľom vypočítať stupnice jednotkových nákladov a paušálnych súm Komisia požiada európske normalizačné organizácie o predloženie svojich metódik, štatistík a osvedčení o audite.

Okrem toho vzhľadom na ďalšie rámcové partnerské dohody, v ktorých sa dodržiava časová os nasledujúceho viacročného finančného rámca (VFR na roky 2021 – 2027), preskúma Komisia spoločne s európskymi normalizačnými organizáciami a organizáciami uvedenými v prílohe III možnosti najlepšieho vymedzenia aktualizovaných kľúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI) a ich zavedenia v prípade príslušných činností. Rokovania o ďalších rámcových partnerských dohodách sa začnú v roku 2019.

5. Plnenie spoločnej iniciatívy v oblasti normalizácie

Spoločná iniciatíva v oblasti normalizácie funguje v rámci spoločnej vízie pre normalizáciu, ktorá vychádza zo spoločne dohodnutých základných zásad. Od podpísania v júni 2016 iniciatívu podporovali zainteresované strany a uľahčovala Komisia, pričom táto iniciatíva bude v zásade ukončená v roku 2019. Komisia potom uskutoční analýzu predložených výsledkov. Rozdeľujú sa do troch kategórií:

1. informovanosť, vzdelávanie a pochopenie európskeho systému normalizácie;
2. koordinácia, spolupráca, transparentnosť a inkluzívnosť;
3. konkurencieschopnosť a medzinárodný rozmer.

5.1. *Štúdiá o hospodárskom a spoločenskom vplyve normalizácie*

Normy zohrávajú zásadnú (aj keď často neviditeľnú) úlohu pri podpore hospodárskeho rastu tým, že zvyšujú produktivitu, konkurencieschopnosť, inováciu a blahobyt spoločnosti. Okrem toho vplyv noriem v rámci podnikov a ich dodávateľských reťazcov nie je dostatočne pochopený. Platí to aj pre verejný sektor, ktorý si nie je vždy primerane vedomý dôsledkov použitia noriem vo verejných politikách a nie je o nich informovaný.

V nadväznosti na výzvu Rady a v súlade so spoločnou iniciatívou v oblasti normalizácie preto Komisia pripravuje štúdiu o hospodárskom a spoločenskom vplyve normalizácie v EÚ. Na rok 2018 sa pred začatím štúdie plánuje postup verejnej súťaže podporený štúdiou uskutočniteľnosti, ktorá sa začala realizovať v roku 2017.